

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/P/KBO/2024/502

CZB/KL/P/KBO/2024/503

BETREFT: Miskenning van het Participatiedecreet

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst

CZB/KL/P/KBO/2024/502: 3 december 2024

CZB/KL/P/KBO/2024/503: 3 december 2024

1.2. Verzoekende partij

CZB/KL/P/KBO/2024/502: (Xy), ouder.

CZB/KL/P/KBO/2024/503: (Xz), ouder.

1.3. Verwerende partij:

CZB/KL/P/KBO/2024/502 en CZB/KL/P/KBO/2024/503

Schoolbestuur: (Y)

School: (Z)

1.4. CZB

CZB/KL/P/KBO/2024/502

Bij aangetekende brief verstuurd op 2 december 2024 en door het secretariaat van de Commissie ontvangen op 3 december 2024, zendt de verzoekster haar klacht aan de Commissie zorgvuldig bestuur.

Met een e-mail van 6 december 2024 aan de verzoekster bevestigt het secretariaat van de Commissie de goede ontvangst van de klacht.

Per e-mail van 13 december 2024 en bij aangetekende brief verstuurd op 16 december 2024 wordt de verwerende partij door het secretariaat in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 30 januari 2025. Bij e-mail van 13 december 2024 en per aangetekende brief verstuurd op 16 december 2024 wordt de verzoekster eveneens uitgenodigd voor de zitting van 30 januari 2025.

(Yy) laat weten dat verder met (Yz), advocaat van de verwerende partij, mag worden gecommuniceerd in dit dossier, waarop de klacht en de uitnodiging voor de zitting van 30 januari 2025 worden overgemaakt aan (Yz).

Bij e-mail van 18 december 2024, evenals per aangetekende brief van 18 december 2024, maakt (Yz) het verweerschrift voor de verwerende partij, met bijlagen, over aan het secretariaat van de Commissie.

Met een e-mail van 23 december 2024 wordt het verweerschrift met de bijlagen overgemaakt aan de verzoekster.

Per e-mail van 16 januari 2025 maakt de advocaat van de verwerende partij een nieuw stuk, namelijk de notulen van de schoolraad van 9 januari 2025, over. Hij stelt tevens voor om de zitting uit te stellen, zodat het advies van de schoolraad en het eventuele besluit van het bestuur nog aan bod kunnen komen tijdens de debatten.

Per e-mail van 21 januari 2025 aan de advocaat van de verwerende partij laat het secretariaat weten dat kan worden ingegaan op het verzoek tot uitstel en dat de behandeling van de klacht bijgevolg wordt verplaatst naar een latere zitting. Op dezelfde datum stuurt het secretariaat een e-mail aan de verzoekster om haar hiervan te verwittigen.

Bij e-mail van 27 januari 2025 wordt zowel naar de verzoekster als naar de advocaat van de verweerder een nieuwe uitnodiging verstuurd voor de zitting van 25 februari 2025.

Bij e-mail van 5 februari 2025 bezorgt de advocaat van de verwerende partij als bijlage het advies dat door de schoolraad is overgemaakt aan de verwerende partij. Het secretariaat maakt dit per e-mail van 7 februari 2025 over aan de verzoekster.

Per e-mail van 21 februari 2025 maakt de advocaat van de verwerende partij 6 stukken over. Het secretariaat maakt deze op 24 februari 2025 over aan de verzoekster.

Per e-mail van 21 februari 2025 enerzijds aan de verzoekster en anderzijds aan de advocaat van de verwerende partij laat het secretariaat weten dat, gelet op de voorziene moeilijkheden om op 25 februari 2025 aanwezig te zijn in Brussel, werd beslist om de zitting van 25 februari 2025 te verplaatsen naar een latere datum. Bij e-mail van 28 februari 2025 wordt zowel naar de verzoekster als naar de advocaat van de verwerende partij een nieuwe uitnodiging verstuurd voor de zitting van 12 maart 2025.

(Yz) bevestigt dat hijzelf, de algemeen directeur (Zy) en de voorzitter van de Raad van Bestuur, (Yx), zullen aanwezig zijn. De verzoekende partij laat weten dat zij de mail met de nieuwe uitnodiging goed heeft ontvangen, maar dat zij niet aanwezig zal zijn op de zitting van 12 maart 2025.

CZB/KL/P/KBO/2024/503

Bij aangetekende brief verstuurd op 2 december 2024 en door het secretariaat van de Commissie ontvangen op 3 december 2024, zendt de verzoekster haar klacht aan de Commissie zorgvuldig bestuur.

Met een e-mail van 6 december 2024 aan de verzoekster bevestigt het secretariaat van de Commissie de goede ontvangst van de klacht.

Per e-mail van 13 december 2024 en bij aangetekende brief verstuurd op 16 december 2024 wordt de verwerende partij door het secretariaat in kennis gesteld van de klacht, gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen en uitgenodigd voor de zitting van 30 januari 2025. Bij e-mail van 13 december 2024 wordt de verzoekster eveneens uitgenodigd voor de zitting van 30 januari 2025.

Bij e-mail van 13 december 2024 laat (Zy) weten dat in deze zaak verder met (Yz) advocaat van de verwerende partij, mag worden gecommuniceerd, waarop de klacht en de uitnodiging voor de zitting van 30 januari 2025 worden overgemaakt aan (Yz).

Bij e-mail van 18 december 2024, evenals per aangetekende brief van 18 december 2024, maakt (Yz) het verweerschrift voor de verwerende partij, met bijlagen, over aan het secretariaat van de Commissie.

Met een e-mail van 23 december 2024 wordt het verweerschrift met de bijlagen overgemaakt aan de verzoekster.

Per e-mail van 16 januari 2025 maakt de advocaat van de verwerende partij een nieuw stuk, namelijk de notulen van de schoolraad van 9 januari 2025, over. Hij stelt tevens voor om de zitting uit te stellen, zodat het advies van de schoolraad en het eventuele besluit van het bestuur nog aan bod kunnen komen tijdens de debatten.

Per e-mail van 21 januari 2025 aan de advocaat van de verwerende partij laat het secretariaat weten dat kan worden ingegaan op het verzoek tot uitstel en dat de behandeling van de klacht bijgevolg wordt verplaatst naar een latere zitting. Op dezelfde datum stuurt het secretariaat een e-mail aan de verzoekster om haar hiervan te verwittigen.

Bij e-mail van 27 januari 2025 wordt zowel naar de verzoekster als naar de advocaat van de verweerder een nieuwe uitnodiging verstuurd voor de zitting van 25 februari 2025.

Bij e-mail van 5 februari 2025 bezorgt de advocaat van de verwerende partij als bijlage het advies dat door de schoolraad is overgemaakt aan de verwerende partij. Het secretariaat maakt dit per e-mail van 7 februari 2025 over aan de verzoekster.

Per e-mail van 21 februari 2025 maakt de advocaat van de verwerende partij 6 stukken over. Het secretariaat maakt deze op 24 februari 2025 over aan de verzoekster.

Per e-mail van 21 februari 2025 enerzijds aan de verzoekster en anderzijds aan de advocaat van de verwerende partij laat het secretariaat weten dat, gelet op de voorziene moeilijkheden om op 25 februari 2025 aanwezig te zijn in Brussel, werd beslist om de zitting van 25 februari 2025 te verplaatsen naar een latere datum, waarvoor de partijen nog een uitnodiging zouden ontvangen.

Bij e-mail van 28 februari 2025 wordt zowel naar de verzoekster als naar de advocaat van de verwerende partij een nieuwe uitnodiging verstuurd voor de zitting van 12 maart 2025.

De verzoekster bevestigt de uitnodiging goed te hebben ontvangen. (Yz) bevestigt op zijn beurt dat hijzelf, de algemeen directeur (Zy) en de voorzitter van de Raad van Bestuur, (Yx), zullen aanwezig zijn.

1.5. Samenvoeging

De Commissie stelt vast dat de voorliggende klachten een identiek voorwerp hebben, dat ze gericht zijn tegen éénzelfde verwerende partij en dat de aangevoerde middelen gelijkluidend zijn. De Commissie besluit daarom de klachten samen te voegen.

2. INHOUD van de KLACHTEN

CZB/KL/P/KBO/2024/502 en CZB/KL/P/KBO/2024/503

De klacht die werd neergelegd in de zaak CZB/KL/P/KBO/2024/502 is nagenoeg identiek aan de klacht die werd neergelegd in de zaak CZB/KL/P/KBO/2024/503.

De verzoeksters stellen allebei vooreerst dat zij zich wensen aan te sluiten bij de (eerdere) klacht met nummer CZB/KL/P/KBO/2024/501. Zij stellen dat zij het gebrek aan informatie en het bewust verbergen en stilhouden van de info willen aanklagen. Sinds vorig jaar zijn alle kinderen van de school op de (Za) verhuisd naar de school in de (Zb) omdat de school in de (Za) in slechte staat is. Nu werd ineens een spoedvergadering belegd met de ouderraad waarin werd aangekondigd dat de school in de (Zb) zou verkocht worden als woongebied. Men zou alle klassen opnieuw verhuizen naar de andere school in de (Za) die nochtans eerder als te verouderd werd beschouwd. Er was dus eerst beslist dat de (Zb) verbouwen de betere keuze was, waarom dan nu die plotse 180° ommekeer?

De verzoeksters stellen dat het nogal raar leek dat men de verkoop droogweg meldde via een vergadering die – zoals men zelf zei in de schoolraad van 30/9 – niet voor de verkiezingen mocht gepland worden. Er was dus enkele dagen voor de verkiezingen reeds een schoolraad waar men iedereen nog snel wou laten ondertekenen voor de fusie onder de naam (Z). Volgens

de verzoeksters kan het niet dat men nog niets wist van hun plannen om de school te verkopen want nu zou alles klaar zijn tegen 1/9/25. In datzelfde schoolverslag van 30 september staat dat er nog geen nieuws is.

De verzoeksters stellen dat zij door de snelheid waarmee alles ineens gaat, niet anders kunnen dan vermoeden dat hier iets niet helemaal koosjer verloopt. Zij vragen om deze zaak verder te willen onderzoeken.

Volgens de verzoeksters zijn de ouders tot op die datum (26 november 2024) nog steeds niet officieel via een duidelijk kanaal verwittigd van de plannen met de school, dit terwijl de roddels al weken rondgaan. De directie neemt geen enkele moeite om de ouders op de hoogte te houden van hun plannen. De ouders weten nog steeds niet officieel dat hun kinderen volgend schooljaar naar de (Za) zouden moeten. Ook de leraars lijken niet meteen over meer info te beschikken.

De verzoeksters wijzen op het feit dat een schoolbestuur rekening moet houden met het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad (hierna: het Participatiedecreet), hetwelk verschillende aspecten op het vlak van participatie in het basis – en secundair onderwijs regelt. Zo bepaalt art. 21, 1ste lid, 2° van het Participatiedecreet dat het schoolbestuur of zijn gemandateerde ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad moet voorleggen als dat betrekking heeft op “het studieaanbod”.

De verzoeksters wijzen er nog op dat de ouders niet meer kregen dan een mail met de nieuwsbrief. Waar eerst de grote aankondigingen kwamen, wordt de melding nu verstopt ergens onderaan in de nieuwsbrief in het kader van een investering. Ondertussen heeft een vergadering plaatsgevonden waar bijna geen enkele ouder op aanwezig was wegens niet gecommuniceerd zoals het hoort. De school werd al gewezen op hun tekortkomingen in deze, ook loopt een begeleiding door schoolmakers. De verzoeksters stellen nog dat zij graag de schoolmakers en de leerkrachten kleuter en lager (enkel het onderwijzend personeel) zouden willen horen als getuige.

De verzoeksters overlopen de nieuwsbrief en vragen zich hierbij onder andere af waar men nu ineens zoveel extra geld haalt om een gebouw bij te kopen en dan nog grondig te verbouwen, dit terwijl er eerst zelfs niet voldoende geld was om de (Zb) te verbouwen. Waarom is het nu interessanter om de meest groene school van de 3 op te doeken en een sterk verouderd gebouw bij te kopen, dan nog op een plaats waar 2 jaar ervoor iedereen werd weggehaald wegens in te slechte staat? Zij vragen zich zeker ook af waarom er een schoolraad is met aanwezigen van de ouderraad als enkel reeds genomen beslissingen droog verkondigd worden met “het is niet anders” zonder dat er enige vorm van inspraak is. Ondertussen gaan de geruchten dat de gronden al zijn verkocht aan (U); de school houdt vol dat dit niet het geval is.

Tevens wensen de verzoeksters te laten controleren welke onderhoudswerkzaamheden men aan de school in de (Zb) deed om die te kunnen behouden en hoe die kosten qua onderhoud, herstellingen en allerhande bouwwerken verdeeld werden over de afdelingen.

De verzoeksters stellen nog dat een infomoment werd voorzien waarop bijna niemand van de ouders aanwezig was. De school werd al op de vingers gewezen door de inspectie dat ze niet transparant zijn naar ouders. Er werd die avond gewoon beschreven wat men zou doen maar nog steeds enkel informatief zonder inspraak want de opfrissingswerken zijn al bezig... Het enige wat men van info kon geven is dat de grond in de (Zb) duurder verkocht kon worden dan dat op de (Za). Ook wist men te melden dat men op vraag van het stadsbestuur de plannen moest stilhouden.

Voor de school is dit geen sluiting van de school maar een verhuis. Als ouder schrijft men zijn kind in voor een school, niet voor een scholengroep. Er was geen enkele insteek van de ouderraad mogelijk, de beslissing werd simpelweg voorgelezen. Voor de ouders is dit een sluiting.

De verzoeksters stellen nog dat zij getuigen zouden kunnen vragen en geven in het kader hiervan een aantal wensen mee.

3. INHOUD van het VERWEER

In beide zaken CZB/KL/P/KBO/2024/502 en CZB/KL/P/KBO/2024/503 wijst de verwerende partij erop dat de (Y) de inrichtende macht is van (Ya). Er wordt ingestaan voor de organisatie van het basisonderwijs in (Z). Dit onderwijs wordt nu aangeboden op 3 plaatsen, namelijk (Zb), (Za), (Zc).

Er zijn volgens de verwerende partij zeer ernstige inspanningen gedaan om de situatie (Z) te optimaliseren. Er is na onderzoek inderdaad voor geopteerd om te concentreren op 2 plaatsen. Het gebouw (Zb) kan tegen een goede prijs verkocht worden en de aldus bekomen gelden worden aangewend om dan het gebouw (Za) te renoveren en om een bijkomend gebouw (Zd)) aan te kopen. Er is daaromtrent volgens de verwerende partij zeer rationeel en oordeelkundig gepland.

Zij stelt verder nog dat er een informele vraag van de bevoegde (U) schepen was om met het verder uitrollen van de plannen te wachten tot na de gemeenteraadsverkiezingen.

Eén en ander is besproken op de schoolraad op 16 oktober 2024.

De verwerende partij stelt vast dat er wordt opgemerkt dat de schoolraad niet voldoende tijd zou hebben gehad, niet afdoende zou zijn voorgelicht, enz. Alhoewel de verwerende partij van mening is dat de schoolraad zonder meer tevreden was met betrekking tot de uitgerolde plannen, heeft zij beslist om de besluitvorming even on hold te plaatsen en overleg te plegen met de schoolraad, een tweede overleg eigenlijk.

De voorzitter van de schoolraad is op 18 december 2024 daaromtrent gecontacteerd en de nodige stukken en uitleg zijn verstrekt.

Op het moment van het neerleggen van het verweerschrift kon aangenomen worden dat de schoolraad effectief een vergadering zou beleggen (na de kerstvakantie).

Het verzoekschrift mist feitelijke grondslag volgens de verwerende partij. Er kan gevraagd worden dat de Commissie toeziet op de wijze van participeren maar ten onrechte meent de klagende partij de Commissie als het ware te kunnen aanzien als een beroepscommissie tegen de plannen zoals die bestaan en waaromtrent er nu overleg zal doorgaan met de schoolraad. Dit behoort echter tot de discretionaire bevoegdheid van het schoolbestuur en daarvoor fungeert de Commissie niet.

De inrichtende macht heeft dus wel besloten om tot bijkomend en intensiever overleg door te gaan met de schoolraad. Daarover kan het volgens de verwerende partij gaan, niet over de beleidsplannen as such.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur:

CZB/KL/P/KBO/2024/502 en CZB/KL/P/KBO/2024/503: 12 maart 2025 om 13.30 uur.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs en de ministeriële besluiten van 14 juli 2015 en 21 mei 2019 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

De heer Ivo Van Genechten, de heer Walter Andries, de heer Luc Faes en de heer Paul De Cock, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

CZB/KL/P/KBO/2024/502

- Voor verzoekende partij: /

- Voor verwerende partij:

- mevrouw (Zy)(algemeen directeur),
- de heer (Yx) (voorzitter van het bestuursorgaan van de (Y)),
- Mr. (Yz) (advocaat)

CZB/KL/P/KBO/2024/503

- Voor verzoekende partij: (Xzz), na voorlegging van een schriftelijke volmacht aan hem gegeven door (Xz)

- Voor verwerende partij:

- mevrouw (Zy) (algemeen directeur),
- de heer (Yx) (voorzitter van het bestuursorgaan van de (Y)),
- Mr. (Yz) (advocaat)

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies en beslissing opgesteld.

5. BESLISSING

5.1. Regelgeving

** Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016*

Artikel VII.5

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake: [...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Wanneer zij oordeelt dat een klacht gegrond is, kan zij beslissen om: 1° een gedeeltelijke terugbetaling van het werkingsbudget van de betrokken school of centrum, het betrokken centrum voor leerlingenbegeleiding of de betrokken school voor deeltijds kunstonderwijs op te leggen. De terugvordering of inhouding kan echter niet meer bedragen dan 10 procent van dat werkingsbudget en kan er niet toe leiden dat het aandeel in het werkingsbudget dat bestemd is voor personeelsaangelegenheden in absolute cijfers kleiner wordt dan wanneer de maatregel niet zou getroffen zijn; 2° ...

Deze sanctie wordt slechts uitvoerbaar de dag nadat de termijn om beroep in te stellen bij de Vlaamse Regering verstreken is.

Voorafgaandelijk aan het opleggen van een sanctie nodigt de Commissie het betrokken schoolbestuur of het betrokken bestuur uit om de bestreden rechtshandeling in te trekken of te herzien of in een passende genoegdoening te voorzien.

Art. VII.10

De Commissie hoort de betrokkenen. De Commissie kan ambtshalve of op verzoek van de betrokkenen getuigen horen.

** Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad*
Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

Het schoolbestuur bezorgt daartoe aan de leden van de schoolraad, samen met de vergaderagenda, alle relevante documenten. Indien tijdens of na een overleg vastgesteld wordt dat er cruciale informatie ontbrak, dan wordt de desbetreffende beslissing van het schoolbestuur opgeschort.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen.

Artikel 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op :

1° ...

2° het studieaanbod;

3° ...

...

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing.

Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen zoals voorzien in artikel 15.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

Artikel 33

Klachten inzake de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikelen 18 tot en met 22 kunnen door de schoolraad, zijn geledingen en iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur

* Omzendbrief GD/2004/03 van 13 juli 2004 betreffende de lokale participatieregeling in het basis- en secundair onderwijs.

5.2. Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij, rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving, bevoegd is.

Voor zover als nodig benadrukt de Commissie dat haar bevoegdheid op het vlak van participatie beperkt is tot de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het participatiedecreet van 2 april 2004.

5.3. Beslissing

5.3.1. Voorafgaandelijk: vraag tot het horen van getuigen

5.3.1.1. Art. VII.10 van het Codificatiebesluit bepaalt dat de Commissie ambtshalve of op verzoek van de betrokkenen getuigen kan horen.

Ook in het Reglement van Orde van de Commissie Zorgvuldig Bestuur wordt in het kader van de klachtenprocedure de mogelijkheid vermeld voor de Commissie om getuigen, zijnde *“iedere andere persoon of instantie dan de betrokkenen die in direct verband gebracht kan worden met de klacht inzake zorgvuldig bestuur”* (zie art. 1, 6° van het Reglement) op te roepen.

Art. 39 van het Reglement bepaalt in dit verband dat de betrokkenen binnen de 15 kalenderdagen na de postdatum, vermeld op de zending met de melding van ontvangst van de klacht door de Commissie, schriftelijk melden wie ze als getuigen willen oproepen.

5.3.1.2. In de klachten zelf stellen de verzoeksters beiden dat zij een aantal personen als getuigen wensen te vragen. In wat volgt overloopt de Commissie punt per punt het concreet door hen gevraagde:

- *“lerarenteam (enkel die langer dan 2 jaar in dienst) te laten horen over het gebrek aan investeringen in de (Zb) zagezegd met oog op de verbouwingen die er nu toch niet komen.”* Elders in de klachten vragen zij ook reeds dat *“de leerkrachten kleuter en lager (enkel het onderwijzend personeel”* als getuige zouden worden gehoord.

De Commissie meent dat hieruit niet voldoende duidelijk blijkt wie de verzoeksters precies willen laten oproepen als getuige. Indien de verzoeksters één of meerdere getuigen wensen te horen, dienen zij aan te geven wie zij concreet bedoelen. De Commissie heeft niet de bevoegdheid om dit zelf verder uit te zoeken.

- *“Graag wil ik ook weten welke investeringen de school deed voor het behoud van de afdeling in de (Zb) of hoe (lees waar) de subsidies werden aangewend. De subsidies van een leerling zouden niet zomaar in een andere school mogen geïnvesteerd worden.”*

Dit betreft geen verzoek tot het horen van getuigen door de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

- *“Graag ook -indien mogelijk- een rondvraag bij de ouders hoe en wanneer zij werden ingelicht van de sluiting -als ze het al weten- (in verschillende talen wegens de vele nationaliteiten in de school - waarvoor de school hogere subsidies krijgt want veel ouders zijn niet nederlandstalig) en wat hun mening hierover is.”*

Dit betreft geen verzoek tot het horen van getuigen door de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

- *“Hoeveel leerkrachten stappen op of zijn van plan op te stappen ?”*

Dit betreft geen verzoek tot het horen van getuigen door de Commissie Zorgvuldig Bestuur.

- *“schoolmakers en hun bevindingen over de school bij hun laatste controles”*

De Commissie stelt vast dat de verzoeksters opnieuw nalaten aan te duiden welke concrete getuige(n) zij hier precies bedoelen. De Commissie heeft niet de bevoegdheid om dit zelf verder uit te zoeken.

- *“de onderwijsinspectie en hun input over de openheid van de school naar de ouders toe”*

Ook hier laten de verzoeksters na aan te duiden welke concrete getuige(n) zij hier precies bedoelen. De Commissie heeft niet de bevoegdheid om dit zelf verder uit te zoeken.

- *“(Y) en wat hun ervaring is met lagere scholen waarop ze deze verhuis zo vlot laten passeren alsof het niets is”*

De (Y) is betrokken partij en kan aldus niet worden opgeroepen als getuige.

Gelet op het voorgaande, en in het bijzonder gelet op het feit dat de verzoeksters geen enkele getuige concreet hebben aangeduid, beslist de Commissie Zorgvuldig Bestuur dat op het verzoek tot het horen van getuigen niet kan worden ingegaan.

5.3.2. Participatie. Algemeen.

De memorie van toelichting bij het participatiedecreet gaat er van uit *“dat bij een democratische samenleving een democratische schoolcultuur hoort. Alle betrokken geledingen moeten derhalve de kans krijgen deel te nemen aan het onderwijsbeleid. De voorwaarden moeten worden geschapen om de betrokkenheid van alle geledingen op diverse niveaus van het onderwijs- en schoolbeleid te vergroten”* (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 3). Het decreet creëert daartoe het orgaan van de schoolraad waarin de verschillende geledingen van de lokale onderwijsgemeenschap (personeel, ouders, lokale gemeenschap) onafhankelijk van het schoolbestuur elkaar ontmoeten. Zo worden de inzichten en betrachtingen van de afzonderlijke geledingen samengebracht in één formeel participatieorgaan. Het participatiedecreet kent de schoolraad een recht op informatie, op advies en op overleg toe. De inhoud en de draagwijdte van het recht om te adviseren en te overleggen worden in het decreet nader beschreven. Daarbij wordt ook de eindverantwoordelijkheid van het schoolbestuur erkend en bevestigd.

In het decreet is een lijst van materies ingeschreven waaromtrent het schoolbestuur ontwerpen van beslissingen aan de schoolraad voor overleg moet voorleggen waarover het schoolbestuur vooraf moet overleggen met de schoolraad. Over deze aangelegenheden kan de schoolraad ook uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen. Voor het in het decreet geregelde overleg is het schoolbestuur de gesprekspartner van de schoolraad. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad en leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen.

Uit het concept van de schoolraad volgt dat de schoolraad onmogelijk zijn taak kan vervullen zonder de actieve inbreng van de kant van het schoolbestuur. In de memorie van toelichting is daarover het volgende te lezen: *“De leden van de schoolraad kunnen hun participatierechten enkel uitoefenen, indien zij over voldoende informatie beschikken. Zij hebben daarom een informatierecht ten aanzien van de inrichtende macht.”* (Parl. St. VI. P. 2003-04, nr. 1955/1, 13).

Het decreet preciseert dat de leden in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad over een algemeen informatierecht beschikken en dat het schoolbestuur hen daartoe alle relevante documenten bezorgt (art.15).

Dat de schoolraad zonder adequate informatie niet kan functioneren als een echt participatieorgaan, brengt dus mee dat er in hoofde van het schoolbestuur sprake is van een plicht tot actieve informatie.

Wat de aard en de omvang van de door het schoolbestuur verschuldigde informatie moet zijn, zal door de specifieke kenmerken van elk overleg worden bepaald. In het algemeen kan worden gezegd dat de verstrekte informatie de leden van de schoolraad moet toelaten om zich een gefundeerde mening te vormen over de implicaties van het voorgelegde discussiepunt, over de voor- en nadelen van de voorgestelde oplossingen of keuze, in voorkomend geval ook over het voor en tegen van ernstige alternatieve oplossingen die door het schoolbestuur zijn overwogen. De vorm waarin de informatie moet worden verstrekt zal eveneens afhankelijk zijn van de gegevens van het dossier.

Ten slotte zal de informatie ook tijdig moeten worden verstrekt. Bij gebrek aan nadere bepalingen in het decreet of het huishoudelijk reglement zal de draagwijdte van deze voorwaarde opnieuw afhankelijk zijn van de aard en de complexiteit van het voorgelegde probleem (zie reeds eerder: CZB/KL/P/KBO/2013/321).

5.3.3. Toepassing.

5.3.3.1. De voorliggende betwisting heeft betrekking op de plannen van de verwerende partij om één en ander te wijzigen wat betreft het aanbod van basisonderwijs in de (Z). Het basisonderwijs wordt er momenteel aangeboden op drie plaatsen, namelijk op de locatie (1) (Zb), (2) (Za) en (3) (Zc).

Er zou nu echter voor worden geopteerd om het aanbod van het basisonderwijs te concentreren op twee plaatsen, namelijk in de (Za) en de (Zc). Het gebouw aan de (Zb) zou worden verkocht. Op deze locatie zal aldus in de toekomst geen basisonderwijs meer worden aangeboden. Het aanbod van het basisonderwijs op de locatie in de (Za) zal worden uitgebreid; op die locatie zal ook een renovatie gebeuren en er wordt een bijkomend gebouw aangekocht.

Dergelijke wijziging in het aanbod van basisonderwijs, waarbij dit op de ene locatie niet meer wordt aangeboden en op de andere locatie wordt uitgebreid, behoort onbetwistbaar tot het “studieaanbod” waarover het schoolbestuur overeenkomstig artikel 21, 1ste lid, 2° van het participatiedecreet ieder ontwerp van beslissing voor overleg voorlegt aan de schoolraad.

5.3.3.2. De vraag stelt zich dus of de verwerende partij het Participatiedecreet, en in het bijzonder het vereiste overleg zoals opgenomen in art. 21 Participatiedecreet, heeft gerespecteerd bij haar ontwerp van beslissing tot de concentratie van het aanbod van het basisonderwijs op slechts twee locaties, met het verlaten van de derde locatie.

Hierbij benadrukt de Commissie nog dat het haar niet toekomt zich over de *inhoudelijke argumenten* voor de plannen van de verwerende partij om de vestiging in de (Zb) te verlaten en het basisonderwijs voortaan nog slechts aan te bieden op twee plaatsen, uit te spreken. De bevoegdheid van de Commissie blijft beperkt tot de vraag of *de participatie* in de aanloop tot de beslissing hiertoe correct is verlopen.

Over de verschillende *inhoudelijke* argumenten die de verzoeksters aanhalen als reden waarom zij zich niet kunnen vinden in de plannen van de verwerende partij kan en zal de Commissie zich aldus niet uitspreken.

In wat volgt zal de Commissie zich dan ook in het bijzonder richten op de vraag of de schoolraad op een adequate manier werd geïnformeerd om zich een gefundeerde mening te kunnen vormen en voldoende mogelijkheid heeft gekregen om haar standpunten naar voren te brengen in het kader van het vereiste overleg.

5.3.3.3. De plannen van de verwerende partij om het aanbod van het basisonderwijs in de toekomst nog slechts op twee locaties in te richten, kwamen aan bod op de schoolraad van 16 oktober 2024.

Hierna werden de klachten neergelegd door de verzoeksters. Eerder had een andere ouder reeds klacht neergelegd (in de zaak gekend onder het nummer CZB/KL/P/KBO/2024/501).

Het schoolbestuur wordt onder andere een gebrek aan informatie en het bewust verbergen en stilhouden van info verweten. Volgens de verzoeksters was er geen insteek van de ouders mogelijk, de beslissing zou simpelweg zijn voorgelezen. Plots moest het ook erg snel gaan.

In haar verweerschrift stelt de verwerende partij dat alhoewel zij van mening is dat, na de bijeenkomst van 16 oktober 2024, de schoolraad zonder meer tevreden was met betrekking tot de uitgerolde plannen, zij beslist heeft om de besluitvorming even on hold te plaatsen en overleg te plegen met de schoolraad, een soort tweede overleg.

Op 18 december heeft de algemeen directeur van de verwerende partij een mail gestuurd aan de heer (V), voorzitter van de schoolraad met een vraag tot overleg over het onderwerp “*verhuis site (Zb) naar (Za)*”. Er werden twee data voorgesteld. Als bijlage bij de e-mail werd documentatie gevoegd die op de schoolraad aan de leden zou kunnen worden voorgelegd. Het betreft de PowerPoint presentatie “*(Za) schoolraad*”. Hierin worden de concrete plannen en de verschillende fases voor de verhuis van de (Zb) naar de (Za) omschreven.

Op 9 januari 2025 kwam de schoolraad bijeen. Er werd hiervan een verslag (notulen) opgesteld. Uit de notulen van deze bijeenkomst van de schoolraad blijkt dat vooreerst de PowerPoint presentatie van de vorige keer opnieuw werd overlopen, evenals de historiek van de bouwplannen. Er werd een toelichting gegeven over hoe het schoolbestuur het ziet, met onder andere een overzicht van de geplande fases. Er werd uitgelegd waarom het bestuur voorstelt om naar de (Za) te gaan.

Daarna werd gevraagd aan de leden van de schoolraad wat hun vragen en bemerkingen zijn. Er

werden opmerkingen gegeven en vragen gesteld door leden van de schoolraad, waarop werd geantwoord.

Er werd gevraagd aan de schoolraad om een schriftelijk advies te formuleren omtrent het plan en dit binnen 21 dagen. Na ontvangst zou het bestuur zich over het advies buigen en binnen de 30 dagen een antwoord aan de schoolraad bezorgen.

Per e-mail van 19 januari 2025 heeft een lid van de schoolraad nog een vraag gesteld aan de algemeen directeur inzake de (financiële) cijfers. De algemeen directeur heeft hierop geantwoord op 27 januari 2025.

Op 21 januari 2025 werd een bezoek door de schoolraad aan de vestiging (Za) georganiseerd, samen met de algemeen directeur en de bouwcoördinator van de verwerende partij.

Op 25 januari 2025 werd een adviesformulier ondertekend door de voorzitter van de schoolraad. Volgens dit advies hebben 12 leden van de schoolraad gestemd betreffende de geplande verhuis van de school naar de (Za) op 1 september 2025. Hierbij waren 5 leden akkoord, 5 leden waren niet akkoord en 2 leden hebben zich onthouden van de stemming. Als bijlage worden de opmerkingen gegeven door de verschillende leden van de schoolraad bij het invullen van het adviesformulier, gebundeld.

Op 20 februari 2025 heeft de algemeen directeur per e-mail het antwoord van het bestuursorgaan aan de (voorzitter van de) schoolraad opgestuurd. Als bijlage werden een aantal stukken gevoegd, waaronder de notulen van de vergadering van het bestuursorgaan die plaatsvond op 19 februari 2025. Dit heeft als onderwerp: *“Reactie op advies schoolraad betreffende de verhuis naar de (Za)”*. Er wordt onder andere ingegaan op de bezorgdheden die zijn geuit over de infrastructuur, evenals op de financiële context en de gevolgen voor het personeel.

Als eindbeslissing van het schoolbestuur wordt gemeld:

“Na grondige overweging van alle argumenten en na het advies van de schoolraad in acht te hebben genomen, heeft het schoolbestuur beslist om de voorgelegde plannen voor de verhuis naar de (Za) uit te voeren.

Het schoolbestuur is ervan overtuigd dat het optimaliseren van het aantal vestigingsplaatsen de meest duurzame optie is voor de toekomst van onze scholen. Door te investeren in een conforme, moderne en toekomstbestendige infrastructuur kunnen we de onderwijskwaliteit en het welzijn van onze leerlingen en medewerkers garanderen.

Daarnaast stelt deze beslissing ons in staat om beschikbare middelen efficiënter in te zetten en zo een sterke en stabiele schoolomgeving te behouden.

We begrijpen dat veranderingen vragen oproepen en willen benadrukken dat we blijven inzetten op heldere communicatie en overleg. In lijn met onze eerdere toezeggingen zal er een uitgebreid infomoment georganiseerd worden om alle betrokkenen verder te informeren over de concrete uitwerking van dit plan. Dit infomoment zal via de, door de ouders gekende, kanalen (ClassDojo en briefje in de agenda) ruim op tijd aangekondigd worden en, indien organisatorisch haalbaar, of in de (Zb) of in de (Za) plaatsvinden.”

5.3.3.4. Uit de voorgelegde stukken blijkt dus dat, na de schoolraad van 16 oktober 2024, waarbij verdere informatie werd gegeven omtrent de geplande verplaatsing naar de (Za), nog een tweede bijeenkomst van de schoolraad werd georganiseerd op 9 januari 2025. Voorafgaand aan deze bijeenkomst van de schoolraad werd per e-mail van 18 december 2024 aan de voorzitter van de schoolraad informatie inzake de plannen overgemaakt.

Tijdens de schoolraad van 9 januari 2025 werd de PowerPoint inzake de plannen nogmaals overlopen en werd hierbij toelichting gegeven. De mogelijkheid werd geboden om vragen te stellen en opmerkingen te geven, waarop werd geantwoord. Er werden notulen opgesteld waarin de vragen en opmerkingen van de leden van de schoolraad, evenals de toelichting van de algemeen directeur werden opgenomen. Hierna kreeg de schoolraad nog 21 dagen om een schriftelijk advies uit te brengen, hetgeen zij ook heeft gedaan.

De verwerende partij kan, gelet op het voorgaande, alvast niet worden verweten dat zij zou zijn tekort geschoten aan haar verplichting om de schoolraad tijdig toereikende informatie te bezorgen voor een volwaardig overleg.

De schoolraad kreeg bovendien de nodige tijd om, rekening houdend met de informatie die zij inmiddels had gekregen, te overleggen en standpunt in te nemen.

Nadat het schriftelijk advies van de schoolraad aan het schoolbestuur werd meegedeeld, heeft dit laatste zich hier nogmaals over gebogen en een eindbeslissing genomen.

Vooraleer de verwerende partij haar eindbeslissing heeft genomen, is zij aldus in dialoog getreden met de schoolraad, waarbij verschillende standpunten en bezwaren werden geuit door de leden van de schoolraad, waarop het schoolbestuur heeft getracht te antwoorden, zoals blijkt uit het verslag van de schoolraad van 9 januari 2025, het schriftelijk advies van de schoolraad en de notulen van het bestuursorgaan van 19 februari 2025. In de notulen van het bestuursorgaan van 19 februari 2025 wordt ingegaan op de aangehaalde aandachtspunten en wordt verduidelijkt hoe men, rekening houdend hiermee, uiteindelijk tot de eindbeslissing is gekomen.

Rekening houdend met de verschillende stappen die nog werden ondernomen na het neerleggen van de klachten, kan naar het oordeel van de Commissie niet worden besloten dat de verwerende partij het participatiedecreet heeft geschonden. De klachten zijn niet gegrond.

5.3.4. De Commissie komt tot volgende beslissing:

Gelet op de verschillende initiatieven die de verwerende partij heeft genomen met het oog op overleg met de schoolraad, met inbegrip van de stappen die werden ondernomen na het neerleggen van de klachten door de verzoeksters, dient te worden vastgesteld dat de rechten van de schoolraad inzake overleg niet werden miskend bij de uiteindelijke totstandkoming van de beslissing van het schoolbestuur om de locatie (Zb) te verlaten en het basisonderwijs in (Z) (her) in te richten op slechts twee locaties.

De klachten zijn niet gegrond.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 12 maart 2025

Liesbeth Van Daele
Secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter